

Рисунок 1 – Система облікового забезпечення розрахунків фермерських господарств за єдиним податком четвертої групи

Література:

1. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page35> (дата звернення 17.11.2023).

УДК 336.221.2:338.23

Шалімов Володимир

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки

Гапонюк Ольга

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки
Донецький державний університет внутрішніх справ МВС України,
м. Кропивницький, Україна

ПРИНЦИПИ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В РЕКОМЕНДАЦІЯХ ОЕСД

Подальший розвиток України передбачає набуття членства в ЄС та активізація її ролі в глобальному та європейському просторі, що визначає необхідність узгодження бюджетного менеджменту, бюджетної політики та бюджетного процесу із вимогами та рекомендаціями ЄС та інших міжнародних

організацій. Принципам бюджетного регулювання приділяють важливу увагу міжнародні організації, зокрема, OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) або ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку). ОЕСР – міжнародна організація, членами якої на сьогодні є 38 країн, 70 країн мають статус партнерів ОЕСР, беручи участь у багатьох сферах її діяльності (за впливом ОЕСР належить до трійки провідних світових економічних установ разом з МВФ та Світовим банком).

ОЕСР розроблені рекомендації щодо бюджетного управління (Recommendation of the Council Budgetary Governance) [1] як процесу формування річного бюджету, нагляду за його виконанням і забезпечення його відповідності суспільним цілям. Важливо відмітити такі акценти щодо ролі та значення бюджетів, на яких наголошується в даному документі: 1) бюджет є центральним політичним документом уряду, який показує, як він розставлятиме пріоритети та ресурси для досягнення своїх річних і багаторічних цілей; 2) будучи основним інструментом реалізації фіскальної політики, бюджет має значний вплив на управління економікою в цілому; 3) прозорість бюджету є ключовим елементом, який лежить в основі загальної програми прозорості, підзвітності та довіри до уряду; 4) національний парламент відіграє фундаментальну роль у ухваленні бюджетних рішень і забезпеченні відповідальності уряду, і що, окрім доступу до бюджетних документів і даних, парламент і громадяни повинні мати можливість брати участь у обговоренні варіантів бюджетної політики та впливати на нього, відповідно до їхнього демократичного мандату, компетенції та перспектив; 5) бюджетне управління є важливою опорою загальної структури державного управління і має сприяти узгодженості з іншими ключовими елементами структури державного управління; 6) складання бюджету є не просто прерогативою центральних урядів, а процесом, який охоплює всі рівні уряду, оскільки в різних країнах застосовуються різні повноваження та рівні автономії; 7) бюджетні системи та процедури повинні бути скоординованими, узгодженими та послідовними на всіх рівнях уряду в інтересах сприяння комплексному національному огляду державних фінансів та сприяння інформованому обговоренню наслідків для бюджетного управління відповідно до національних правових та інституційних рамок.

Дані рекомендації встановлюють десять принципів, які надають стислий огляд належної практики в усьому спектрі бюджетної діяльності, мають на меті надати практичні вказівки щодо розробки, впровадження та вдосконалення бюджетних систем для позитивного впливу на життя громадян, підкреслюють важливість принципів бюджету для інших аспектів належного державного управління, включаючи добросовісність, відкритість даних, досягнення стратегічних цілей та сприяння довірі між громадянами та урядом. Ці десять принципів визначають такі вимоги до бюджетного управління: 1) бюджетне управління в межах фіскальних цілей, тобто управління бюджетами в чітких, надійних і передбачуваних межах фіскальної політики; 2) узгодження бюджетів із середньостроковими стратегічними планами і пріоритетами уряду; 3) виконання, оцінка та Value for Money, що передбачає розробку такої

структури бюджетування капітальних витрат, щоб задовольнити потреби національного розвитку економічно ефективним і узгодженим способом; 4) забезпечення відкритості, прозорості і доступності бюджетних документів і даних; 5) забезпечення всеохоплюючих, активних та реалістичних обговорень щодо варіантів бюджету; 6) надання вичерпного, точного і надійного звіту про державні фінанси; 7) активне планування, керування та контроль виконання бюджету; 8) встановлення продуктивності, оцінки та співвідношення ціни й якості невід'ємною частиною бюджетного процесу; 9) визначення, оцінка та зважене управління довгостроковою стабільністю та іншими фіскальними ризиками; 10) сприяння цілісності та якості бюджетних прогнозів, фіскальних планів і виконання бюджету шляхом суворої перевірки якості, включаючи незалежний аудит [1].

У рекомендаціях OECD підкреслено, що разом з іншими інструментами державної політики – такими як закони, нормативні акти та спільні дії з іншими членами суспільства – бюджет спрямований на втілення пріоритетів, річних та багаторічних цілей, а ефективно бюджетне управління підтримується різними стовпами сучасного державного управління: прозорістю, чесністю, відкритістю, участю, підзвітністю та стратегічним підходом до планування і досягнення національних цілей.

Отже, акцент робиться в значній мірі на принципи ефективного бюджетного менеджменту, на важелі, які забезпечують його ефективність та результативність. Це є зрозумілим, оскільки бюджет та управління бюджетом є ключовим каменем в архітектурі довіри між державою та її громадянами.

Література:

1. Recommendation of the Council on Budgetary Governance. OECD, Public Governance & Territorial Development Directorate. 2015. URL: <https://www.oecd.org/gov/budgeting/Recommendation-of-the-Council-on-Budgetary-Governance.pdf> (дата звернення: 20.11.2023)

УДК 336.221.2:338.23

Шалімов Володимир

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки,

Хромей Марія

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Донецький державний університет внутрішніх справ МВС України,

м. Кропивницький, Україна

МОЖЛИВОСТІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ЗРОСТАННІ ПОДАТКОВОЇ СКЛАДОВОЇ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Згідно з Бюджетним кодексом України [2] податкові доходи бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад складаються з податків, які зараховуються за певними нормативами (податок на доходи фізичних осіб –